

Huvudman

Kiruna kommun
kommun@kiruna.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Övre Soppero skola i Kiruna kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 10 februari 2023

Beslut

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § skollagen (2010:800) från att ingripa mot Kiruna kommun avseende brister rörande beslut om åtgärdsprogram och anmälan om fjärrundervisning. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2022 genomfört en tillsyn av Övre Soppero skola i Kiruna kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande undervisning och lärande, extra anpassningar och särskilt stöd, bedömning och betygssättning, fjärrundervisning, elevhälsa samt studie- och yrkesorienterande verksamhet.

Skolinspektionen beslutade den 28 juni 2022 (aktbilaga 13) att förelägga Kiruna kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande garanterad undervisningstid och särskilt stöd. Vidare tilldelade Skolinspektionen Kiruna kommun en anmärkning rörande fjärrundervisning, specialpedagogisk kompetens inom elevhälsan och tillgång till studie- och yrkesvägledning.

Kiruna kommun inkom den 28 oktober 2022 med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen. På begäran av Skolinspektionen inkom Kiruna kommun med kompletterande redovisning och Skolinspektionen genomförde också en digital intervju med rektorn för skolan.

Skolinspektionen konstaterade att Kiruna kommun inte följt föreläggandet i alla delar och att huvudmannen inte vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av anmärkningen. Skolinspektionen bedömde att brister kvarstod rörande särskilt stöd, i den del som inbegriper att fatta beslut om åtgärdsprogram, samt anmälan om fjärrundervisning.

Skolinspektionen beslutade den 10 februari 2023 (aktbilaga 18) att förelägga Kiruna kommun att avhjälpa kvarstående brist rörande särskilt stöd, i den del som inbegriper att fatta beslut om åtgärdsprogram, samt att tilldela Kiruna kommun en anmärkning avseende anmälan om fjärrundervisning. Kiruna kommun har den 2 maj 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Kiruna kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om kvarstående brister har avhjälpes.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Avstående från ingripande

Beslut om åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I Skolinspektionens beslut den 10 februari 2023 konstaterades vissa kvarstående brister i Övre Soppero skolas arbete med särskilt stöd. Myndigheten konstaterade att det var en brist att rektorn inte fattat beslut om att upprätta ett nytt åtgärdsprogram efter att utvärdering visat att en elev har fortsatt behov av särskilt stöd.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolenheten infört nya rutiner där rektorn en gång per termin ska fatta beslut om huruvida åtgärdsprogram ska avslutas, förlängas eller förändras. Det framgår av redovisningen att rektorn i enlighet med den nya rutinen den 22 februari 2023 fattade beslut om att det åtgärdsprogram som var aktuellt för en elev vid skolenheten skulle fortsätta gälla.

Huvudmannen har inkommit med aktuellt åtgärdsprogram. Av åtgärdsprogrammet framgår att det är beslutat och upprättat 26 september 2018, att aktuell elev får särskilt stöd och att löpande uppföljningar och utvärderingar gjorts av elevens stödbehov. Det framgår däremot inte av redovisningen eller av det insända

åtgärdsprogrammet att något nytt åtgärdsprogram utarbetats efter genomförda utvärderingar.

Rättslig reglering

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av åtgärdsprogrammet ska det även framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn och om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § kan rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till istället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap 9 § skollagen).

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild enligt skollagen hos en kommun tillämpas 33 § i förvaltningslagen (2017:900) (29 kap. 10 § skollagen). Enligt förarbetena gäller paragrafen bland annat när beslut fattas i ärenden om särskilt stöd (prop. 2009/10:165, s. 928).

En myndighet som meddelar beslut i ett ärende ska så snart som möjligt underrätta den som är part om det fullständiga innehållet i beslutet, om det inte är uppenbart obehövligt. Om parten får överklaga beslutet ska han eller hon underrättas om hur det går till (33 § förvaltningslagen).

Beslut i fråga om åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd (28 kap. 16 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar att skolenheten följer upp och utvärderar särskilt stöd inom ramen för en elevs åtgärdsprogram. Vidare framkommer att rektorn inte fattar formellt beslut om nytt åtgärdsprogram efter att utvärdering visat att en elev bedöms vara i behov av fortsatt särskilt stöd. Förfarandet, att förbise kravet på ett formellt skriftligt beslut efter en genomförd utvärdering av särskilt stöd inom ramen för åtgärdsprogram, innebär att såväl skollagen som förvaltningslagens krav på beslut förbises. Nytt beslutsdatum, överklagandehänvisning och tydliga uppgifter om när utvärdering kommer att ske ska finnas med vid beslut om åtgärdsprogram och särskilt stöd.

Skolinspektionen gör även bedömningen att den aktuella elev som har behov av särskilt stöd, trots förbiseendet av kravet på ett formellt skriftligt beslut inom ramen för ett åtgärdsprogram, erhållit särskilt stöd.

Anmälan om fjärrundervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att Kiruna kommun ändrat rutinerna för anmälan om fjärrundervisning och att huvudmannen framöver, varje läsår, kommer att anmäla att fjärrundervisning bedrivs. Det framgår även att huvudmannen genom redovisningen anmäler till Skolinspektionen att fjärrundervisning bedrivs på skolan under innevarande läsår samt också kommer bedrivas under läsåret 2023/24.

Rättslig reglering

Skolförordningen anger att en huvudman ska anmäla till Statens skolinspektion om huvudmannen beslutat att använda fjärrundervisning (5 a kap. 6 § skolförordningen).

Närmare bestämmelser om vad en anmälan ska innehålla finns i Statens skolinspektions föreskrifter om anmälan att bedriva fjärrundervisning (SKOLFS 2020:227).

Anmälan ska ske på den blankett som finns på Statens skolinspektions webbplats, www.skolinspektionen.se. Anmälan får ges in elektroniskt i enlighet med bestämmelserna i 5 § denna föreskrift eller i pappersform (2 § SKOLFS 2020:227)

Anmälan ska vara egenhändigt undertecknad av huvudmannen eller av behörig företrädare för huvudmannen. Anmälan som ges in elektroniskt ska förses med elektronisk underskrift som stödjer sig på en e-legitimation som ställts ut av en sådan utfärdare som Statens skolinspektion anvisar. Genom underskriften försäkrar huvudmannen på heder och samvete att uppgifter i anmälan och därtill bifogade handlingar är sanna (3 § SKOLFS 2020:227).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen gör bedömningen att Kiruna kommun inte har följt föreskrifterna för anmälan om fjärrundervisning. Huvudmannen har bland annat inte anmält via den blankett som ska användas för anmälan att bedriva fjärrundervisning. Huvudmannen har därmed brustit i sin skyldighet att anmäla till Skolinspektionen att fjärrundervisning bedrivs på skolan under läsåret 2022/23.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Kiruna kommuns verksamhet vid Övre Soppero skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller beslut om åtgärdsprogram och anmälan om fjärrundervisning.

Utredningen har visat att Kiruna kommuns verksamhet vid Övre Soppero skola inte fullt ut uppfyller författningarnas krav vad gäller att fatta formellt beslut om särskilt stöd efter utvärdering av särskilt stöd inom ramen för åtgärdsprogram.

Utredningen visar dock att bristen handlar om ett avsteg från författningarnas krav där den aktuella eleven, trots förbiseendet, erhållit särskilt stöd. Mot denna bakgrund avstår Skolinspektionen från att ingripa.

Kiruna kommuns verksamhet vid Övre Soppero skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att anmäla till Skolinspektionen att fjärrundervisning bedrivs på skolan under läsåret 2022/23. Mot bakgrund av att Skolinspektionen i beslut den 10 februari 2023 konstaterade att fjärrundervisningen i övrigt uppfyller författningarnas krav så finner Skolinspektionen skäl att avstå från att ingripa. Myndigheten förutsätter att Kiruna kommun framgent följer föreskrifterna för anmälan om fjärrundervisning ifall skolenheten avser att bedriva fjärrundervisning kommande läsår.

Beslutet har fattats av utredaren Emmy Holmlund

Utredaren Isabelle Brännlund har varit föredragande i ärendet.

I ärendets handläggning har även utredaren Lisa Naudot medverkat.